

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

MORA. — FOTOGRAF G. REIMERS, GÄVLE.

21:STA ÅRG.

DEN 9 NOVEMBER 1919

N:O 6

Bengt Eriksson

Av gammalt har det varit så, att inom den svenska riksdagen det varit ett jämförelsevis litet fåtal av ledamöterna, som fått uppbära den ojämförligt största arbetsbördan såväl under själva sessionerna som vid de kommittéutredningar, vilka förlagts under tiderna mellan dessa. Anledningen har naturligtvis varit den, att det kräves alldeles särskilda förutsättningar för ett framgångsrikt deltagande i det parlamentariska arbetet i egentlig mening och att dessa förutsättningar endast i jämförelsevis sällsynta fall finnas förenade hos samme person. Det fördras för det första själva arbets-lusten; än vidare förmågan att lätt intränga i förut främmande och vitt skiftande ämnen; slutligen också — och det är ingalunda oviktigast — förmågan att för riksdagskamraterna i parti- och kammardebatterna lättfattligt och översiktligt meddela resultaten av de utredningar och förberedande överläggningar, vari deltagande skett. Ett typiskt exempel på riksdagsgenier av detta slag var på sin tid hr Carl Persson i Stallerhult, vars betydande insatser i det sakliga parlamentariska arbetet också häromdagen på hans 75-årsdag tillvann sig ett oskrymt erkännande från alla sidor, nu sedan han utträtt ur den praktiska politiken och kunnat bedömas utan partihatet och partigunstens falska färgläggningar. I den nuvarande riksdagsuppsättningen intager den man, vars bild i dag återgives på första sidan, en snarlikt plats, ehuru han tillhör ett annat parti. Det har i prässen mycket skämtsats med, att sakkunniga icke av regeringen kunna tillkallas i snart sagt en enda fråga, utan att riksdagsman Eriksson i Grängesberg måste vara med. Det är ingen tillfällighet, utan beror på betydande personliga egenskaper, som göra honom särskilt skickad just för detta slags arbeten.

Johan Bernhard Eriksson är född i Grängärde socken af Kopparbergs län den 19 April 1878 samt son till hemmansägaren Erik Jansson därstädes och hans maka. Sin bokliga utbildning fick den unge Bernhard utslutande i hemmet och genom självstudier, i det han aldrig gått vare sig i folkskola eller annan undervisningsanstalt, om man bortser från en kortare bokföringskurs i bröderna Påhlmans handelsinstitut. Han valde järnarbetarens yrke och har som sådan varit anställd vid Grängesbergs gruvbolag, men även under ett par års tid tjänstgjort som verkmästare å mekanisk verkstad. Det är äfven emellertid icke länge, förrän han börjat deltaga i arbetarnes föreningsverksamhet och här gjorde hans goda nytt, att man snart lade beslag på hela hans arbetskraft. Det var ursprungligen — nog så karaktäristiskt för hans praktiska lynne — den kooperativa verksamheten, som blev ämne för hans vakna sinnes uppmärksamhet och snart även föremål för hans entusiastiska propagandaverksamhet. Redan vid 23 års ålder, blev han år 1901 föreståndare för kooperativa föreningen Thor i Grängesberg och snart skänkte han hela sin lediga tid åt den kooperativa rörelsens utbredning. En mycket stor del av de kooperativa företag, som uppstodo i Bergslagen under åren närmast efter sekelskiftet, räknade honom som initiativtagare. Naturligtvis hade han också blicken öppen för fackföreningsväsendets betydelse för höjandet av kropparbetarnas ställning och nedlade mycket arbete på det fackliga organiserandet av sina yrkesbröder. Absolutist sedan födelsen och goodtemplare tjugo år därefter deltog han än vidare i den stora nykterhetskampen och lade sig slutligen även i selen för tidens socialdemokratiska ideal. Han skildras från dessa sina ungdomsår som en agitator som få; ursprungligheten, den ungdomliga hänförelsen i hans tal, ryckte oemotståndligt åhörarna med sig och han firade på alla om-

råden av sin förkunnelse verkliga triumfer. Det väckte därför ingen överraskning, att han år 1905 vid endast 27 års ålder med betydande majoritet invaldes i andra kammaren som representant för Västerböragslags domsaga. Samma år invaldes han även i det socialdemokratiska partiets styrelse.

Vid 1906 års riksdag räknade den socialdemokratiska riksdagsgruppen endast 11 ledamöter och det kunde vid sådant förhållande icke förväntas, att Eriksson, hälst så ung som han var, de första åren skulle tilldraga sig någon större uppmärksamhet. I viss mån gjorde han det dock. De få gånger han uppträdde i debatten gjorde han ett gynnsamt intryck genom sin saklighet och frihet från fraser och fick snart ord om sig att höra till sin partigrups mest sympatiska medlemmar och lovande framtidsmän. Redan vid följande riksdag började han sin utskottsbanan som suppleant i tillfälligt utskott och vann hastigt befordran, i mån som hans parti växte och utskottsvalen dessutom blevo proportionella: 1909 suppleant i bevillningsutskottet, 1912 ordinarie ledamot i samma utskott och 1914 års majriksdag ordinarie ledamot i statsutskottet, inom vilket han från och med sistlidet är intager vice ordförandeposten. Under åren 1912—15 har han hedrats med uppdrag som statsrevisor. Det lider väl knappast något tvivel, att han kommer att sluta på någon av presidieplatserna. Redan nu hör han till icke blott sitt partis utan även till hela kammarens mest inflytelserika ledamöter

Parallellt med Bernhard Erikssons riksdagsbanan fortlöpte anlitandet av honom för kommitté- och andra regeringsuppdrag. Sälunda kallades han år 1911 till ledamot av den stora nykterhetskommittén, 1913 blev han ledamot i den s. k. saccarinkommittén samt av sociala rådet, 1914 av kommissionen för granskning av vissa värnpliktigas ansökningar om befrielse från krigstjänstgöring, 1915 av kommissionen för handläggning av ärenden rörande befrielse eller hemförlovnin från i lag föreskriven landstombsbefälsutbildning samt av kontrollstyrelsens kontrollråd, 1916 av gruvlagstiftningskommittén och av kommissionen för handläggande av ärenden rörande befrielse från plutonchefsutbildning, 1917 av sakkunniga för granskning av förslag till mera rationell uppställning av utgifterna under fjärde huvudtiteln, 1918 av sakkunniga för utarbetande av förslag till åtgärder för bekämpande av ungdomsbrottsligheten, samt av statens industrikommission, och möjligen sedan dess av ytterligare andra, som av oss blivit förbisdda. Listan är ju ganska imponerande, men kunde ha blifvit ännu längre, om Eriksson ej själv undanbett sig att vara sakkunnig för verkställande av utredning och avgivande av förslag rörande organisationen av arméns och marinens flygvapen och för verkställande av förnyad utredning angående infanteriskjutskolans förläggning och omorganisation, undanbedjanden, som torde haft sin grund i det socialdemokratiska partiets principiella ståndpunkt till det militära försvarsväsendet. Att Eriksson emellertid ej tager sina utredningsuppdrag lättsinnigt, framgår bl. a. av hans ingående, mycket uppmärksammade reservation till gruvlagstiftningskommitténs nyligen avgivna betänkande.

För öfrigt har Eriksson allt fortfarande tagits i anspråk för en hel del uppdrag i sin hembygd, där han varit skolrådsordförande och landstingsman samt ordförande i socialdemokratiska partiets Daldistrikt sedan dettas bildande 1907.

Sedan 1903 är Eriksson i äktenskap förenad med Mina Jansson, dotter till nämndemannen Carl Erik Jansson i Grängesberg.

I den omstridda dansk-tyska staden Flensburg sitter jag denna dag, då telegrafan bringar bud om, att den berömda dansk-tyske omstridde diktaren *Karl Gjellerup* avlidit i sitt hem i Dresden.

Det är ett av de egenomligaste danska diktarnöden, som härmed funnit sin avslutning. Gjellerups liv blev ett äventyr; han var en starkt skiftande natur, ursprungligen och väl egentligen alltid en oförbätterlig idealist, som under de senaste åren, då världsberömmelsen började omstråla hans redan grånade huvud, drog sig allt mer och mer bort från världen. Det är visst, att hans landsmän icke helt förstodo honom. Det har säkert varit honom en tröst mot mycken bitterhet, då han tillsammans med den andre store danske diktaren Henrik Pontoppidan mottog det svenska Nobelpriset, den högsta utmärkelse, som kan komma en litterär personlighet till del.

Karl Gjellerup var prästson som de flesta av de män vilka gingo i Georg Brandes fotspår och hörde till hans släktled. Han var född 1857. Efter att hava blivit student började han omedelbart att skriva. Det skulle bliva för mycket att uppräknat alla hans verk.

Men den bok, varmed han fullständigt slog igenom, "Germanernas Lärning", skrev han, när han var tjugufem år. Denna utmärkta bok, vilken väckte allmän uppmärksamhet, förmådde han skriva därför att han där helt gav sig själv och sin tid. Den är i själva verket en tidsbild av allra största värde. Han visade sig redan där som germanernas, tyskarnes man, och han har trofast följt dem sedan, så trofast, att det understundom icke kunnat undgå att väcka betydlig missstämning i danska kretsar vilkas sympatier som bekant icke gå långt i denna riktning. Efter "Germanernas Lärning" kommo hans arbeten i rask följd, och förutom det nämnda verket är det åtminstone två, som äro i var mans ägo i Danmark och betraktas som skatter i vår nationella litteratur nämligen "Minna" och den praktfulla, kärnfriska, innerligt danska boken "Möllen". Det är en skildring från hans egen hemort och han förmår däri, som ingen annan, att upprulla bilden av livet på landet i Danmark. Det är en underbar bok, som icke lämnar någon dansk oberörd.

Till en början var Karl Gjellerup Georg Brandes mest entusiastiske och kanske även mest begåvade lärjunge. Han var realisten framför varje annan, på sitt sätt mera betydande än Herman Bang, med vilken han var jämnårig, sundare, mera maskulin än denne och de många efterföljare Bang fick. Snart bröt sig emellertid Gjellerup ut ur kretsen, han var för självständig i hela sin uppfattning för att i längden kunna

Efter fotograf.

F. 1857. † 13 OKT.

gå i flock med andra. Han var så helt sig själv. En långvarig vänskap med den store skalden Holger Drachmann bestod dock genom dessa år.

Gjellerup bosatte sig vid rätt unga år i Tyskland och därmed var han till hälften förlorad för Danmark. Han skrev stora verk om Tyskland och tysk kultur, Wagner o. a., han studerade och utgav arbeten av religionsfilosofiskt innehåll; från att hava varit en utpräglad ateist påverkades han efter hand av åtskilliga avlägsna religioner, var sålunda en tid buddhist och har utgivit många arbeten om Buddha och hans lära.

Det var ständigt något oroligt, sökande i hela hans produktion. Han var icke den man som fann vila i en bestämd livsåskådning, men höjt över varje tvivel är, att han var en av de största andar Danmark i nuvarande tid ägt.

Han kände sig städse som dansk, intresserade sig levande för danskt kulturliv, men präglades givetvis, mottaglig för påverkan som han var, av den tyskhet vari han levde. Han behärskade båda språken i lika hög grad och översatte själv sina arbeten från det

ena språket till det andra. Under de senaste åren kände han säkert själv, att Tyskland fått en stor del av hans hjärta. Världskriget och dess utgång var ett förkrossande slag för honom. Hade han icke hyst en så stark motvilja mot att personligen framträda inför offentligheten skulle han tvevelsutan varit synnerligen väl skickad att som medlare bilägga de många inbördes dansk-tyska missförstånden.

För ett par år sedan avlade han ett långt besök i Danmark, och jag var då en dag tillsammans med honom på badorten Vedbæk, där han sökte rekreation. Trots det att han då endast var sextio år, var han en gammal trött man, som sorgar av olika slag brutit ned. Han hade längtat till Danmark, sade han mig, till de platser där han färdats som ung. Nu voro alla hans tids män borta. Han kände sig helt eller åtminstone delvis främmande för sitt fädernesland, vars trofaste son han dock trots allt var. Danmark har i honom förlorat en av sina allra mest betydande diktare en av sina skarpaste tänkare, måhända den största begåvningen inom vår tids danska litteratur. Han ägde icke omedelbarhetens nådegåva, men han förmådde dock inblåsa liv i sina människor vilka alltjämt skola leva i "Minna", "Möllen" och "Germanernas Lärning" och vittna om den nu trötte ensamme diktaren, som för alltid slutit sina ögon.

Aage Heinberg.

PRINS OSCAR BERNADOTTE.

Den 15 november fyller Sveriges och Norges förutvarande arvr-prins *Oscar Carl August*, hertig av Gottland, numera prins *Bernadotte*, greve av *Wisborg* sextio år.

Prins Oscar Bernadottes levnadslöpp och livsinsats äro för denna tidskrifts läsare för välbekanta för att här tarva någon vidlyftigare redogörelse. *Den personligt kända sanningen* har varit ledstjärnan för hela hans levnad. Som han i hjärtats angelägenheter lät hjärtat bestämma, när det för honom gällde att välja sin brud, även med risk att därigenom förlora en dubbelkrona, för sig och sina efterkommande, så har han ock på det religiösa området icke tvekat att följa sitt samvetes bud att offentligt bekänna sin kristna tro och verka för Guds rikets utbredning på jorden genom egen förkunnelse även med risk att därigenom stöta för huvudet fördomar och konventionella uppfattningar i de kretsar, vilka hans börd av naturen ställt honom nära. Följden har emellertid blivit, att han i

60 ÅR DEN 15 NOVEMBER.

Efter senaste porträtt av hovfotograf J. Grape, Stockholm.

närvarande stund i de vidaste kretsar av vårt folk är omgiven av den aktning och den vördnad, som trohet mot det personliga sanningskravet, detta må gå i ena eller andra riktningen, icke kan undgå att framkalla hos meningsmotståndare icke mindre än hos meningsfränder. Särskilt har hans hängivna, lika hjärtliga som anspråkslösa medverkan i den kristliga ungdomsrörelsens tjänst haft en betydelse, för vilken många uttryck av även rent personlig tacksamhet skola nå honom på sextioårsdagen.

Under allt detta har prins Bernadotte tillika med sträng plikt-trohet fullgjort sin tjänst som officer i den Svenska flottan, i vars reserv han kvarstår som vice amiral.

Talrika välgångs-önskningar skola säkerligen inströmma till den lyckliga furstebonning, vari han och hans maka, omgivna av en hängiven barnskara, fjärran från världens oroliga ävlan rett sig ett hem för sin kärlek och sin trogna plikt-uppfyllelse.

INGENIÖRSVETEN-

Foto. Flodin, Stockholm.

KOMMERSERÅDET A. F. ENSTRÖM.
Akademiens verkst. direktör.

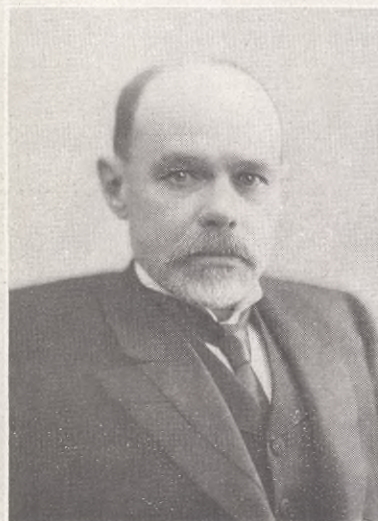
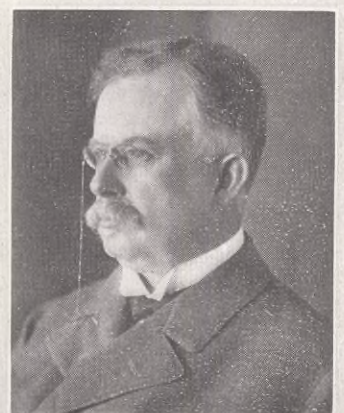

Foto. Jäger, Sölm.

FIL. D:R F. G. EKMAN.
Akademiens preses.

SKAPSAKADEMIEN.

Kliche. Bengt Silfverparre.

F. D. PROFESSOR J. G. RICHERT.
Akademiens vice preses.

Texter å sid. 87.

GOTTLÄNDSKA SKEPPSSÄTTNINGAR FRÅN FORNTIDEN.
ETT OMKR. 3000-ÅRIGT FYND. — FÖR H. S. D. AV ANTIKVARIEN FIL. D:R BROR SCHNITZER.

Efter fotografi.

NÅGRA AV SKEPPSSÄTTNINGARNE VID OLLEIFS I ALSKOG. Från öster.

Gottland, Tjelvars ö, som med sina vita stränder höjer sig ur Östersjöns blåa böljor, är sägnernas och minnenas land. Visby, den gamla hansestaden, står

Sommarens undersökning förlades till det berömda gravfältet "Digerbacken", även kallat "Gålrum" (gålrum) vid Olleifs i Alskogs socken nära Ljugarn. Här finnes förutom talrika kullar och smärre rösen, en sluten gravgrupp, bestående av ett mycket stort stenröse, som med säkerhet tillhör bronsåldern, en cirkelrund stenkrets samt sju av resta block byggda stenskepp som alla färdas i samma, ungefär nordlig, riktning. Av dessa var ett tidigare plundrat och gav intet fynd, ett innehöll ett på rygg liggande skelett, trenne gävo brända ben och kol i stora flak. Skelettgraven torde tillhöra början av järnåldern, de tre brandgravarna slutet av bronsåldern.

Efter fotografi.

SKEPPET N:R 3 VID OLLEIFS. Från öster. I södra ändan skymtas den öpnare kistan.

Kliché: Bengt Sjöqvist.

ännu kvar — ensamt i sitt slag i Nordeuropa — med sina medeltida murar, som en vacker dikt om köpmansliv och fromhetsliv. Den gottländska landsbygden, i själva verket enformig och slätstruken, upplivas som intet annat landskap i Sverige av pittoreska kyrkor med vackra bildverk i sten kring portaler och å dopfuntar.

Och i hagar och ängar, Gottlands underbara lövängar, sova de saligen döde sin mer än tusenåriga vila i hedniska kummel och kullar, i stensättningar och gravurnor. Ingenstädes i vårt land finner man en sådan rikedom på forntida minnesmärken; ja i vissa trakter å ön är marken en enda stor gravplats.

En av forntidens vackraste gravformer är skeppssättningen, imponerande och säregen, vare sig den är byggd av resta, ofta väldiga block eller av mindre i markytan lagda klumpstenar. Gottlands skeppssättningar, 60 å 70 till antalet, äro sedan ett par år föremål för en systematisk utgrävning, som utföres av fil. kand. Harald Hansson och författaren. Då resultatet — särskilt sommarens grävning vid Olleifs i Alskogs socken — visat sig äga stort vetenskapligt intresse, torde redan nu en kort redogörelse kunna påräkna allmänhetens uppmärksamhet.

Tvåne redan för många år sedan utgrävda stenskepp gävo anledning till antagandet, att denna gravform på Gottland skulle tillhöra bronsåldern. Denna förmodan på en gång bekräftades och korrigerades genom våra grävningar vid Tängelgårda och Liffride i Lärbro socken samt vid Braidfloar i Levide socken. Här undersöktes tillsammans nio skeppssättningar som visade sig tillhöra bronsålderns 6:te (och sista) period (750—600 före Kr. föd.) samt järnålderns första period (omkr. 600 f. Kr.).

Efter fotografi.

KISTAN I SKEPPET N:R 3 VID OLLEIFS. Med benarna.

Kliché: Bengt Sjöqvist.

RAKKNIV
OCH TÅNG
(pincett)
FRÅN
SKEPPET
N:R 3 VID

OLLEIFS. Fjärde perioden av bronsålderns
(1100—950 f. Kr.) I hel storlek.

Efter foto o. teckning.

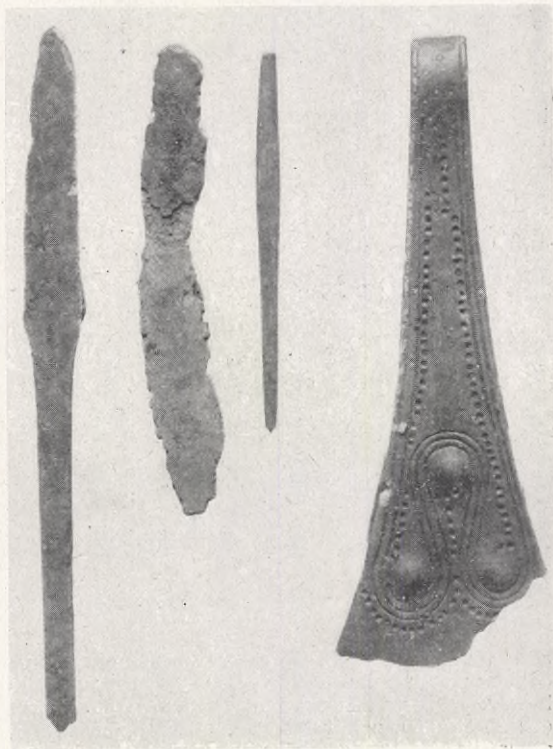
—950 f. Kr.) och den senare den 5:te perioden. Det har alltså genom dessa fynd påvisats att dessa skeppssättningar gå minst 1000 år tillbaka före Kristi födelse.

Det är så mycket märkligare som det svenska fastlandets i det närmaste likbyggda skeppssättningar visat sig tillhöra järnåldern, närmast vikingatiden (800—1050 efter Kr. föd.); det ligger således omkr. 1800 år mellan de äldsta gottländska och de daterade fastländska stenskeppen. Även om vissa fastlandsskepp, såsom professor Oscar Almgren förmodat, skulle kunna dateras till omkr. 200 efter Kr. f., ligger dock mer än ett halvt årtusende mellan de yngsta gottländska och de äldsta fastländska skeppssättningarna. Det är ju möjligt att denna lucka kan utfyllas genom nya

bukig lerurna. Inne i denna låg en liten lertallrik till skydd för de brända ben, som till hälften fyllde urnan. Ovanpå benen och omedelbart under tallriken hade man lagt gravgåvorna till den döde, en kniv och en liten tång (pincett), båda av brons. Kniven, vars skaft har formen av en fågel, antagligen en svan, är en rakkniv — den har två framända liksom rakknivarna än i dag; den fint ornerade lilla tången användes för uttryckning av generande hår- och skäggstrån. Det är alltså en mansgrav.

Det sista skeppet (n:r 5) innehöll också en mansgrav och var anordnad på liknande sätt som närmast föregående med en liten kista med urna och brända ben. Märkvärdigt nog låg urnan med benen krossad utanför kistan vare sig detta gjorts avsiktligt eller, vilket är troligare, man tappat urnan, alldeles som den skulle sättas ned i kistan. Bland benen lågo följande bronsaker: pilspets, nagelkniv, syl (för tatuering) och pincett.

Det märkvärdiga vid dessa tvänne gravar är ej allenast de vackra och för Gottland ovanliga föremålen utan framför allt deras höga ålder. Den förstnämnda kistgravens tillhör bronsålderns 4:de period (1100

Efter fotografier. Klische: Ernst Silfvergarre.
PILSPETS, NAGELKNIV, SYL OCH TÅNG FRÅN SKEPPET
N:R 5 VID OLLEIFS. Femte perioden (950—750 f. Kr.)
I hel storlek

Efter fotografi.

Klische: Ernst Silfvergarre.

LERKÄRL FÖR BRÄNDA BEN FRÅN TÄNGELGÅRDA I LÄRBRÖ. Sjätte perioden (750—600 f. Kr.) I fjärdedels storlek.

fynd och grävningar och den fortsatta undersökningen på Gottland har bl. a. till uppgift att söka utreda denna fråga. Skulle detta mellanrum ej utfyllas, måste man antaga, att det säregna bruket av denna gravform självständigt uppstått på olika ställen; vi få i så fall ett vackert exempel på s. k. parallellutveckling, i det att likartade religiösa föreställningar skapat liknande yttre former, utan att påverkan från det ena området till det andra förelagat.

Vilka äro då de religiösa föreställningar som skapat denna gravform? Man anser, att bruket av skeppssättningar på svenska fastlandet går tillbaka på antikt inflytande och har pekat på de grekiska föreställningarna om ett döds skepp om Charons färja, som förde de dödas själar till underjorden. Det är mycket möjligt att så är förhållandet, men för Gottlands vidkommande är ett sydligt inflytande så tidigt som 1000 år före Kristus utslutet. Jag håller av flere skäl före, att vi här ha att göra med en på ölandet Gottland självständigt uppkommen sedvänja. Är detta riktigt måste vi tänka oss följande utveckling. Under äldre bronsåldern (per. 1—3) eller kanske ännu tidigare har det varit ett åtminstone vid kusterna på Gottland förekommande bruk att lägga den döde i hans kanot eller

fartyg och låta detta drivande för vinden föra den döde över havet till de dödes boning. Detta bruk har kanske redan mycket tidigt förtunnats eller "förändligats" därhän, att båten med den döde nedgrävdes i jorden. Till sist har man ersatt båten med ett stenskepp för att därmed symbolisera färden till dödsriket. Det är det sista stadiet i denna utveckling som uppträder under bronsålderns 4:de och efterföljande perioder vid Olleifs och andra ställen som här omtalats. Men intet hindrar att våra fortsatta grävningar kunna föra denna gravform ännu längre tillbaka i tiden. Den gottländska jorden är alltså en källa för oväntade och djuptgående kunskaper om forna tiders människor, om deras liv och tänkesätt.

Till portr. å sid. 84.

K. m:t har för tiden till utgången av år 1922 förordnat fil. d:r *Gustaf Ekman* att vara preses och f. professor vid Tekniska högskolan *J. G. Richert* att vara vice preses i den nya ingenjörsvetenskapsakademien samt kommerserådet byråchefen *A. F. Enström* att vara akademiens verkställande direktör. Då de ifrågakvarande personernas biografier tidigare varit införda i H. 8 D. hänvisa vi ifråga om data till dessa, införda i resp. årg. VIII:43, XIII:38 och XX:51.

Som akademiens närmaste arbetsuppgifter hava angivits en vetenskaplig undersökning av bränsle- och bostadsfrågorna samt vidare de fysiologiska och psykologiska forskningarnes utnyttjande i det industriella arbetets tjänst.

Till bild å sid. 88.

Den finska skyddskårsrörelsen, vilken, som bekant, leder sitt ursprung från tiden för den blodiga bolshevikrevolutionen och vilken räddade Finland från undergång, utmärkes för ögonblicket av en utomordentligt stark aktivitet. Under hänvisning till möjligheten av ett anfallskrig mot det för det inre finska lugnet alltid farliga ryska bolshevikväldet bedrivs i. n. de finska skyddskårens övningar med största energi. I dagarna har öppnats en utbildningsskola för Hälsingforskarerna. Kursdeltagarna lämna skolan fullt rustade och övade för en eventuell stridskampanj.

Till bild å sid. 92.

Skulptören *Carl Hultströms Engelbrektsmonument*, som skall resas på Stora torget i Falun, är nu färdiggjuttet i brons på Herman Bergmans konstgjuteri i Stockholm. Den fyra meter höga gruppen återger Engelbrekt iförd ringbrynja och med ett slagsvärd i handen varmed han just avhuggit de linor, som fängsla två unga dalamän vid plojen, symboliserande det utländska förtrycket. Gjutningen av monumentet har tagit mer än ett halvt år i anspråk. Postamentet till den imposanta gruppen kommer att utgöras av en två meter hög granitsockel.

Text till bilder å sid. 95.

En av de italienska flygare, som för närvarande vistas i Stockholm, greve Di Robilant, gjorde den 25 oktober ett försök att med sitt stora hydroplan flyga genom mittvalvet till Skurubron strax utanför Stockholm, ett försök som då på grund av ogynnsamma vindförhållanden måste uppgivas. Hans avsikt var emellertid att vid första lämpliga tillfälle göra om försöket. Han förekoms dock av en av de vid P. O. flygkompani anställda skickliga engelska flygare kaptan *Saunders*, som i all tysthet med en liten skolmaskin gick upp från flygfältet vid Hägerstalund, satte kurs på Skurubron och flög genom dess mittvalv samt var tillbaka vid flygfältet efter knappa 40 minuter. Den under alla omständigheter duktiga flygbragden är så mycket märkligare som den utfördes i synnerligt ogynnsamt väder och med en landmaskin, ett d'Havilland-aeroplan med en 80 hästkrafters Renau-motor, som ju gjorde det omöjligt att gå ned på Skurusundet i händelse av ett misslyckande.

Kaptan *Saunders* har härmed lyckligt fullbordat den första flygningen genom ett brovalv i Skandinavien. Det lär ej vara mer sju månader sedan en flygare första gången flög genom ett brovalv, då nämligen australiern *Sidney Pickles* flög genom en av Themsenbroarna i London. En annan liknande flygning, som blivit än mer beryktad var den franska flygarehjälden *Godefroys* passerande genom Triumfbågen straxt efter de franska truppers intåg i Paris.

Sedan bensinförbudet upphävts ha våra motormän åter börjat röra på sig, och på de yttersta av dessa dagar ha ett par större tävlingar dragit uppmärksamheten till sig. En av dessa var den av Svenska Motorcykelklubbens Göteborgsavdelning anordnade stora hösttävlingen den 26 okt., då man för första gången körde om det av Stockholmsavdelningen uppsatta ståtliga vandringspriset, Stockholms Götterborgspokal. Tävligen blev mycket intressant ur tävlingssynpunkt, och en god värdemätare på deltagarnas skicklighet och maskinens hållbarhet. Starten ägde rum i Göteborg och banan gick över Vänersborg, Vara, Borås, Alingsås tillbaka till Göteborg, en sträcka på omkring 300 km. Under normala förhållanden skulle tävlingen, även om sträckan på sina ställen bjuder på nog så svår terräng, icke varit över sig svår, men ihållande regn hade blottat upp landsvägarna och på själva tävlingsdagen rengnade det från bitida på morgonen till sent på kvällen.

Till tävlingen hade tio av Göteborgsklubbens mest framstående motorcyklister anmält sig, vilka samtliga ställde upp till start. Redan på vägen till första kontrollstationen började manfallet, och till Vänersborg ankommo endast hälften på idealtid. När Vara passerats kvarstodo fyra tävlande, samtliga emellertid avsevärt försenade. Bäst placerad var hr *Franklin Eck*, som startat som no 5, men som vid Borås låg ett par timmar före någon av konkurrenterna. Till målet anlände hr Eck efter att omkring 11 tim. ha kämpat mot regn och rusk och bottenlös vägsörja. Ingen av de övriga kunde på dagen fullfölja tävlingen, tre anlände på kvällen till Alingsås, där de av mörkret tvingades att övernatta, och av dessa utgick den ene. De två andra fortsatte på måndagen från Alingsås till Göteborg. Samtliga tre som fullföljde tävlingen körde maskiner av det bekanta engelska märket B. S. A.

Efter teckning. Kilich: Långt Silfverjärre.
PLAN AV SKEPPSSÄTTNING VID LIFFRIDE I LÄRBO. Kista med två skelett. Det ena skelettet bar en halsring av brons.

FOTOGRAFER, YRKES- och AMATÖR-
inbjudas att sända nylagna, vackra landskapsbilder lämpliga för **Första-sides-vignetten** (över helsidesporträttet). — Fotografi för detta ändamål måste vara så beskaffad att bilden bibehåller sin karaktär såväl vid reproduktion i formatet 140 mm. längd och 50 mm. höjd som trots infällande av tidningens namn i bilden. Även fotografier — landskaps- och genrebilder samt porträtt — lämpliga för **Omslagsvignetten** (å omslagets första sida) äro välkomna. **Använda fotografier honoreras.**
REDAKTIONEN

Efter fotografier.

Överst:

EN AVDELNING AV
SKYDDSKÅREN
JÄMTE CHEFEN FÖR
HELSINGFÖRSSKO-
LAN, MAJOR SARLIN
(1) OCH INSTRUK-
TÖREN, LÖJTNANT
VILLA (2)

Därunder:

GEVÄRS- OCH KUL-
SPRUTE-ÖVNINGAR
I SKYTTEGRÄV.

Nederst:

EN STUNDS RAST!
ÖVNINGARNA.

Text å föreg. sida.

Kliché: Kem. A.-B. *Dröjt* Siltrepparve, SÖDg.-Gbg.

KONUNG ALFONSO AV SPANIEN
BESER, UNDER SITT BESÖK I FRANKRIKE. DE HISTORISKA PLATSERNA I
VERDUN, MED MARSKALK PÉTAÏN
SOM FÖRARE.

Överst: I fortet Vaux; därunder: I fortet
Daumont. Nederst: Konungen nedlägger
en krans av orkidéer, försedd med band
i spanska färgerna jämte inskription till
de franska stupade, å kyrkogården i
Verdun.

Efter fotografier.

NY SAMLING AV
HVAR 8 DAGS
HISTORIETTER

Vi fästa våra läsares uppmärksamhet på, att *andra samlingen* av tidningens populära Historietter nu utkommit. Den innehållsrika boken betingar i bokhandeln ett pris av Kr. 2.75 och sändes även mot postförskott direkt från Exp. av HVAR 8 DAG, Göteborg.

GENERALKONSUL M. CLARHOLM.
Sedan 1913 generalkonsul i New York, i dagarna förordnad tjänstgöra som chef för det nya generalkonsulatet i Calcutta.

K. m:t har förordnat hittillsvarande generalkonsuln i New York *M. Clarholm* att upprätthålla generalkonsulsbefattningen i Calcutta.

Generalkonsul Magnus Clarholm, som är född 1871 i Stockholm, tjänstgjorde åren 1896—1900 vid det dåvarande svenska och norska generalkonsulatet i Genua samt därefter 1900—02 vid svenska och norska generalkonsulatet i Helsingfors. År 1902 utreste han som svenska statens konsulsstipendiat till New York, där han 1905 blev svensk vice konsul, 1908 svensk konsul och slutligen år 1913 svensk generalkonsul, vilken befattning han sedan dess beklätt.

*

Göteborgsångaren "Peking", vilken den 31 aug. avgick från Karatsu i Japan med Port Said som destinationsort, där den, enligt beräkning, skulle inträffat omkring den 6 okt., har icke framkommit till nämnda plats liksom den ej håller varit synlig i någon annan hamn eller låtit på annat sätt höra av sig. Under sådana förhållanden måste man, om än så motvilligt, räkna med en förslining som ett till synes ofrånkomligt faktum. Åro farhågorna

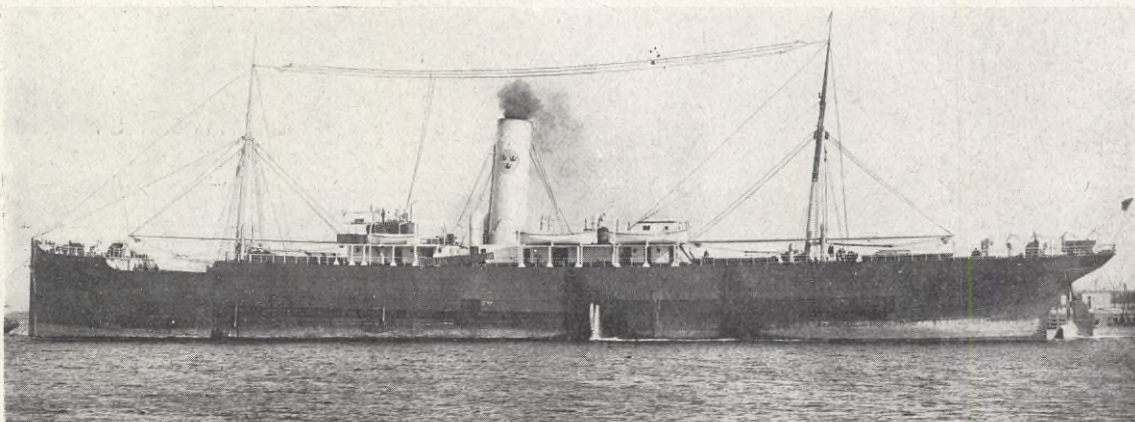
Foto. Holmén, Stoc'hholm.

Kliché: Ernst Silfverparre.

DIREKTÖR HERMAN BERGMAN, chef för det stora konstgjuteri i Stockholm som skapats av honom och som bär hans namn, hyllad på 50-årsdagen den 27 oktober.

grundade har vår handelsflotta förlorat en av sina ståtligaste oceanångare och samtidigt en skara duktiga sjömän funnit en förtidig död. Det måste nämligen antagas, att besättningen, om den räddats, skulle på något sätt låtit höra av sig under den långa tid som gått.

"Peking", som tillhörde ångfartygsaktiebolaget Svenska Ostasiatiska kompaniet, var byggd 1908 i Köpenhamn hos Burmeister & Wain samt ägde en lastkapasitet av 6,500 tons. Besättningen bestod av 37 man med kapten T. W. Nordlander som befälhavare.

Efter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Ernst Silfverparre, Stalm-Göb.

DEN MED STOR SANNOLIKHET FÖRLISTE ÅNGAREN "PEKING" tillhörande Svenska Ostasiatiska Kompaniet.

DEN TYSKA PARLAMENTARISKA
UNDERSÖKNINGSKOMMISSIONEN
ANGÅENDE FRÅGAN OM SKUL-
DEN TILL KRIGET:

T. v.: FÖRRA TYSKA SÄNDEBUDET I WASHINGTON GREVE JOHANN HEINRICH VON BERNSTORFF, omedelbart efter vittnesförhöret inför andra underutskottet rörande frågan om fredsmöjligheterna, särskilt 1916-17. Greve B:s förklaringar häröver ha väckt utomordentligt uppsenande.

T. h.: MAJORITETSSOCIALISTEN Dr SINZHEIMER redogjorde för frågan och ledde vittnesförhören.

Nederst *l. v.:* Dr COHN (oavhängig socialist), ledamot av utskottet och Haases ställföreträdare.

T. h.: FÖRUTVARANDE RIKSKANSLÄREN OCH VICE RIKSKANSLÄREN VON BETHMANN-HOLLWEG OCH Dr HELFFERICH efter förhöret. Efter fotografier.

Tyska nationalförsamlingen har för att bringa fullständig klarhet i skuldfrågan med avseende på kriget, dess utbrott och långvarighet m. m., tillsatt en parlamentarisk kommission, vilken tillerkänts en domstols hela behörighet. Kommissionen har uppdelat sig på fyra utskott, vart och ett med sitt bestämda arbetsområde. Det första utskottet, som skall undersöka händelserna vid själva krigsutbrottet, inledde mot förmodan icke förhandlingarne, utan detta överlämnades i stället till utskottet nr 2, vilket har att undersöka de möjligheter, som föfunnits till ett tidigare freds slut och att klarlägga orsakerna till att de vid olika tillfällen inledda fredsaktionerna blevo resultatlösa. Omkastningen av arbetsordningen anses hava föranletts av riksregeringens önskan att skyndsammast möjligt finna ett vapen mot den växande monarkistiska och alltyska rörelsen i landet. Det är nämligen känt att alltyskarne under kriget, i förvissning om slutlig seger, motarbetade de under de tidigare krigsåren framträdande freds-

strävandena. Men även om de nuvarande maktinnehavarna drivits av detta motiv hava de låtit sig angeläget vara att giva utskottet en sammansättning, vilken borgar för en allsidig och opartisk undersökning. Alla partier från den yttersta högern till de oavhängiga socialisterna äro nämligen företrädade däriinom. Utskottets ordförande är flertals-socialisten dr Sinzheimer.

Vid det första sammanträdet, vilket ägde rum i Berlin den 21 okt., voro närvarande bl. a. förre rikskanslären von Bethmann-Hollweg, förre tyske ambassadören i Washington greve Bernstorff och förutvarande finansministern Helfferich.

Sedan de sakkunnige avlagt ed, tog dr Sinzheimer till orda och lämnade en uttömmande redogörelse för den fråga, som skulle behandlas, särskilt dröjande vid Wilsons fredsaktion vid årsskiftet 1916-17, och det samtidigt framlagda tyska fredsambudet, i vilket man velat se ett avsiktligt försök från ledande tyskt håll att korsa Wilsons fredsplaner.

Vittnesmålen inleddes av greve Bernstorff, vilken efter avlagd ed ingående redogjorde för förhållandet mellan Tyskland och Amerika under krigsåren liksom även för de av de båda makterna var för sig eller i samförstånd inledda fredsaktionerna. Det hela utformade sig efter hand till ett regelrätt korsförhör med

Forts. å sid: 94.

Foto. Norberg, Stålm. **KARL HULTSTRÖMS ENGELBREKTSMONUMENT FÖR FALUN FÄRDIGGJUTET.**
 T. v. Monumentet föres från Herman Bergmans Konstgjuteri i Stockholm. — T. h. Monumentets skapare, skulptören Karl Hultström. — Text å sid. 87.

Efter fotograf. **SVENSKA FOTOGRAFERNAS FÖRBUNDS SÖDRA KRETS HÅLLER HÖSTMÖTE I MALMÖ.** Kllché: Bengt Silfver sparre.
 Vi namnteckna: 1. Hovfotograf Ferd. Flodin, Stockholm; 2 Hovfotograf L. Albert, Köpenhamn; 3 Hovfotograf C. V. Roikjer, Malmö, ordförande i Förbundskretsen; 4. Fotograf R. Küller, Malmö, sekreterare; 5. Fotograf H. Cederberg, Malmö.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

H. W. TULLBERG.
Direktör. — Stockholm.
75 år 9 nov.*

P. J. F. BLIDBERG.
Byggnadschef. — Göteborg.
60 år 22 okt.*

K. L. REUTERSKIÖLD.
Bankdirektör. — Stockholm.
60 år 8 nov.*

F. BAUGE.
Lantbrukskonsulent. — London.
50 år 26 okt.*

C. A. ÖRN.
F. d. Överste. — Skövde.
70 år 28 okt.*

D. M. F. BJÖRKMAN.
Överste. — Stockholm.
60 år 29 okt.*

O. C. F. HOLTERMANN.
Kabinettskammarherre. Ryttmästare. — Stockholm.
60 år 30 okt.*

O. U. V. H. BROMAN.
Kommandör. — Karlskrona.
60 år 11 nov.*

J. G. LAURELL.
Kyrkoherde. — Aspö.
70 år 3 nov.*

J. R. RYDBERG.
Professor. — Lund.
65 år 8 nov.*

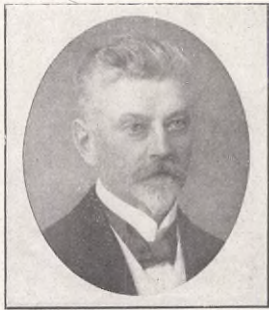
G. EKSTRÖM.
Kontr.-Prot. Teol dr - Falun
60 år 7 nov.*

C. J. H. HALLENDORFF.
Professor. — Stockholm.
50 år 5 nov.*

G. A. STUART.
Kansliråd. — Stockholm.
55 år 3 nov.*

O. BRYNOLF.
F. d. Konsul. — Stjernvik.
55 år 25 okt.*

A. L. SUNDBERG.
Borgmästare. — Lysekil.
50 år 11 nov.*

K. V. RIISE,
Andre Stadsläkare. — Skara.
50 år 2 nov.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

E. G. F. OLBERS †.
*Präst. Kyrkohör. — Trälleborg. — F. 37. † 25 okt.**

S. A. KÖRLING †.
*Musikdirektör. Tonsättare. — Ystad. — F. 42. † 21 okt.**

E. NILSSON †.
*Fabrikör. — Göteborg. — F. 48 † 20 okt.**

Porträtt till veckans Porträttgalleri

Öra vara av möjligtast sena datum för att införas.

Uppgifter till porträtt

Öra ansluta sig till frågeförnuvälär från redaktionen. Särskilt påpekas nödvändigheten av att alla förnamn angivas med tilltalsnamnet helt utskrivet och understrukat. Förblivande häruftinnan avslutar biograf.

Porträtt och biograf

Införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna. Förslag emottagas gärna.

HASSE TULLBERG. Efter förtv. anst. i bokandeln bokförl. i Stockholm 71, inneh. bokh. firman P. M. Sahlströms bokh. i Linköping 73—82, bokförl. där 82—88; i Stockholm sdn sistn år, boktyckare där 88—09, verkst. dir. i a.-b. Hasse W. Tullberg 05—09; utg. av Svenskt Porträttgalleri 95—12. Biografi o. helsid.-portr. årg. XVI: 7.

FREDRIK (FIGGE) BLIDBERG. Afg. fr. Tekn. högsk. V. 81, elev v. Stat. järnv.-byggn. i Norrl. 81—83, niv. v. Stat. järnv.-byggn. 84—86; arb.-chef v. Göteborg. o. vägförv. 86—88, afd.-chef 88—96, sdn sistn år stadens byggn.-chef. På sin tid led. av ett flertal statskommissioner; led. av geotekn. komm., mångårig led. av Sv. teknologifören. styr., Tekn.-samf. i Göteborg nämnd; led. av Sv. kommunaltekn. fören. styr., tidigare dess ordf.; led. av styr. f. Chalmers tekn. läroanst.

LEONARD REUTERSKÖLD. Utg. fr. Göteborg. hand. inst. 77, anst. i a.-b. Stockh. hand.-bank. 98, v. verkst. dir. 1909, journ. dir. o. led. av styr. 09. Ordf. i styra f. Horndals järnv.-a. b. o. Näs-Morshytt ns järnv.-a. b.

FREDRIK (FRED) BAGGE. Stud. 90, utg. fr. Alnarps lantdr.-inst. 92, avg.-ex. fr. Tekn. högsk. 95, elev v. Alnarps mejerierinstitut 95—96, utl. stud. dir. 96, 97 o. 1900; förestånd. f. Stat. mejeriskola 96—1900 anst. v. Sv. centrifug. a.-b. verkst. i Södertälje 1900—04; svenska statens lantbr.-konsulent i England sdn 04.

CARL AXEL ÖRN. Ujtn. v. Skarab. reg. 69, afg.-ex. i facksk. f. vägo. vattenbyggn.-konst v. Tekn. högsk. 76, niv. v. Stat. järnv.-byggn. 73—79, ff. stat.-ing. där 79—82, kapt. 86, stadsing. i Skövde 87, brandch. 93—02, övltjn. 01, överste o. ch. f. Skarab. reg. 06, i 3. arméfördeln. res. 09. Led. av stadsful m., drätselk. folksk.-styr., kyrkorådet i Skövde; led. av sparb.-styr. sdn 06; led. av utskänkn.-a. b. Ordf. mäst. i St. Joh. logen St. Sigfrid 03—19.

FREDRIK BJÖRKMAN. Ujtn. v. Första Livgren.-reg. 79, major v. Norrb. reg. 03, övltjn. 06, v. Andra Livgren.-reg. 08, överste o. chef f. Dalreg. 10, f. Skarab. reg. 16—19.

OSCAR HOLTERMANN. Ujtn. v. Livg. t. h. 80, ryttm. 95, afsk. fr. aktiv tj. 02; kammarh. h. Prins Carl 02, kab. kammarh. h. Kon. Oscar 11 04, Styr. ordf. i Sv. sealarförb. sdn 09, i K. Sv. Segelsällsk. sdn 10. Styr.-led. o. kassaförv. i Sofiahemmet sdn 09. Ordf. i styr. f. Stockh. superfosfat a.-b., i Nitroglyc.-a. b., Sv. gummitfabr.-a. b., a. b. Sv. färgämnesind. v. ordf. i styra f. a.-b. Göteborg. bank. Hemsjö kraft-a. b., styr.-led. i Stockh. stads brandförsäkr.-kontr. Mllarpöv. hyp.-fören., Ränte- o. kap.-försäkr.-anst. UNO BROMAN Ujtn. v. Flott 81, chef f. Art. dep. i Karlskrona 05—18, avsk. som kommand.-kapt. i gr.; kommandör i Marinen s. å.

GUSTAF LAURELL. Stud. 74, prästv. 79, kyrkoh. i Aspö 190; framst. botaniker; kommunalman. Utg. teolog. o. nykterh.-skriftler; medarb. i tidsn. o. tidskr.

Forts. fr. sid. 91.

ständiga frågor från utskottsmedlemmarnas och de sakkunniges sida. Förhöret sträckte sig över tre dagssammanträden. Under detsamma lämnades av greve B. ett flertal uppseendeväckande meddelanden, ägnade att väcka sensation bland de närvarande. Av den lämnade redogörelsen framgick, att Wilson från tiden omedelbart efter krigsutbrottet vid upprepade tillfällen sökt medla fred. Efter de första försöken under 1914—1915, vilka strandade särskilt på Frankrikes obenägenhet för fred, måste Wilson av nödv. intill det förestående presidentvalet låta fredsarbetet vila. I nov. inberättade Bernstorff, att Wilson hade för avsikt att före årsskiftet inleda en ny fredsaktion, men att han fordrade att man i Tyskland icke gäve tillkänna någon särskild fredsönskan, vilken av ententen skulle tagas endast som ett svaghetstecken och stimulera dess kamplust. I strid mot denna önskan framlade Tyskland den 12 dec. sitt fredsanbud. Om det förefalla än icke kor sade de amerikanska fredsplanerna, försvärade det dock i hög grad deras realiserande. Det var emellertid greve Bernstorffs uppfattning att Tyskland vid denna tid uppriktigt önskat fred, och att Wilson, fastän Tyskland nekat att precisera sina krigsmål, sökt att inleda fredsunderhandlingar, på vilka dock ententen icke velat inlåta sig. Tysklands fredsplan hade nämligen av ententemakterna uppfattats som tecken på svaghet. Enligt greve B:s åsikt hade det tyska militärpartiet sökt motverka fredsarbetet. Ännu så sent som i maj 1917 hade Ludendorff vid ett samtal uttalat sin förvisning om en snar och fullständig seger under hänvisning till att England på grund av rådande livsmedelsbrist skulle kunna fortsätta kriget under endast tre månader. De militära auktoriteterna i Tyskland hade vidare genom de tyska militärrättachéerna bedrivit ett farligt dubbelspel i Amerika genom anstiftande av svärartade strejker med sabotage bland arbetarne. Fredsanbudet i dec. 1916 underhölls dock även av den högsta militärledningen.

Under förhöret berördes även ett telegram från kejsar Wilhelm

JOHANNES (JANNE) RYDBERG. Stud. 73, fil. dr. 79, doc. v. Lunds univ. i matem. 80, i fysik 82, assist. v. Lunds univ. fys. inst. 92, e. o. prof. i fysik sdn 01. Vetenskapl. förl. Medl. av British Royal Soc. samt dess med i guld 19.

GUNNAR EKSTRÖM. Stud. 80, prestv. 86, reg.-past. v. Dalreg. 01—13, kyrkoh. i Falun sdn 08, kontr.-prost i Falu kontr. sdn 11. Teol. dr. 17. Led. av kyrkomötet 03, 08, 09, 10, 15, 18; inspektör f. Falu folksk.-sem. sdn 12, f. landst. semin. Stadsfullm. sdn 99, led. av stadens skollråd sdn 92, ordf. sdn 06, ordf. i stadens folksk.-styr. sdn 10; led. av Allm. Sv prästfören. centralsstyr.

CARL HALLENORFF. Stud. 88, fil. dr. 97, doc. i hist. v. Upps. univ. 97—04, lektor v. Östern. h. allm. lärov. i Stockholm 04—11, professors n. h. o. v. 08, rektor v. Handelshögsk. i Stockh. 09, professor i statskunsk. o. ekon. hist. v. Hand.-högsk. sdn sistn år. Hist. förl. Led. av Riksd. A. K. 14—17. Biografi o. helsid.-portr. årg. XVIII: 14.

ALFRED STUART. Stud. 83, hovr.-ex. 93, kansliskr. i Sjöförs.-dep. 15, förste kansliskr. där 18. Kansliråd i K. Mts kansli 17.

OSKAR BRYNOLF. Godsgäare. F. d. rysk v. konsul; ägnade sig tidigare åt affärsverksamhet, mångårig stadsfullm. i Norrköping.

AXEL SUNDBERG. Stud. 88, hovr.-ex. 94, ff. fisk. i G. hovr. 01, borgmästare i Lysekil sdn 03. Ordf. i byggn.-nmd sdn 05, ordf. i styr. i Lysekills järn.-a. b. sdn 15. Landstingsman sdn 07, led. av Riksd. A. K. 15—18. Led. av styr. f. Sv. stadsfullm. sdn 16.

KARL RIISE. Stud. 89, med. lic. 04, stadslik. i Skänninge 06—16, sdn 17 andre stadslik. i Skara. Stadsfullm. i Skänninge 08—16.

ERNST OLBERS †. Stud. 56, fil. dr. 62, fil. jub. dr. 12, prästv. 80, lektor i pedag. o. metod. . h. lära semin. i Stockh. 64, rektor där 68—79; tjgbr. e. o. hovr. 83, kyrkoh. i Husaby s. å., i Landskrona 92, kontr.-prost i Rönnnebergs kontr. 98, kyrkoh. i Trälletorg 02. På sin tid inspektör i allm. lärov. elem. lärov. f. ff. folksk.-semin. folkskolor i Landskrona och Trälletorg. Ordf. i samskolestyr. i Trälletorg sdn 06. Åtalöv. å grund av ålder ständigt tj-ledigh. fr. kyrkoh.-befattn. sdn 15 o. var bosatt i Stockholm. Under många år riddarepretat i Göta P. B.

AUGUST KÖRLING †. Utg. fr. Konserv. i Stockh. 61, musklär. v. lärov. i Ystad o. organ. där 66—11; dirig. f. Ystads musiksällsk. sdn 67, en av stift. av orkesterfören. där o. dess dirig. 76—96; led. av sångsällsk. Harmoni sdn 06; led. av Musik. akad. Komp. manskvart. körsaker, roman-ser m. m.

EMIL NILSSON †. Anst. 65 i den av en farbroder inneh. stora tobaksfabriksfirman Fiedler & Lundgren i Göteborg; senare deleg. i firman till dess upp. i Tobaksmonopolet.

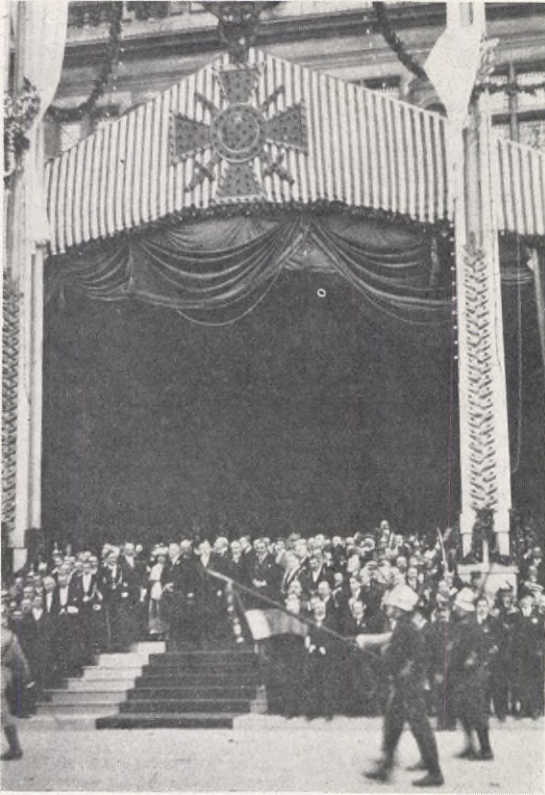
till statssekreteraren Zimmerman, daterat 16 jan. 1917, eller vid den tid då Tyskland stod i begrepp att upptaga det skärpta ubåtskriget, vilket i sin ordning ledde till Amerikas anslutning till ententen. Telegrammet som vid uppläsningen inför utskottet väckte fullständig sensation, lydte ordgrannt: "Hans majestät låter tacka ers excellens för meddelandet. Till telegrammet anmärker hans majestät att högstdensamme aldeles icke lägger någon vikt på Wilsons fredsplan. Skulle brytningen med Amerika vara oundviklig, kan det icke ändras, vi gå fram."

Efter greve B:s vittnesmål uppsköts förhandlingarne till den 31 oktober, då Bethman-Hollweg skall höras och konfronteras med Bernstorff.

Till bild å sid. 92.

Svenska fotografernas förbunds södra krets, vilken omfattare Skåne, Halland och Blekinge samt Kronobergs län hade den 23 okt. ett talrikt besökt höstmöte i Malmö. I samband därmed hade anordnats en tre dagars kurs i fotografi, vilken räknade ett 60-tal deltagare. Kursen omfattade föreläsningar, demonstrationer i modern förstoringsteknik och Hochheimer gummitryck, optik, belysning och plåttagning m. m.

INNEHÅLL: Riksdagsman Bernhard Eriksson (biografi och helsidporträtt). — Prins Bernadotte 60 år. — Utmärkingar vid Ingeniörsvetenskapsakademien. — Generalkonsul M. Carlholm. — Carl Hultströms Engelbrektsmonument. — Författaren Karl Gjellerup †. — Konting Alfonso av Spanien besöker Frankrike. — Finska bilder. — Porträtt och bilder till dagstidningen. — Veckans porträttgalleri. — Gottländska skeppsstätningar från forna tider. Av antikvarien fil. dr. Bror Schmittzer.

Efter fotografen.

Kliché: Ernst Sjöberg.

PRESIDENT POINCARÉ TILLDELAR STADEN PARIS KRIGSKORSET UNDER STORA HÖGTIDLIGHETER Å STADSHUSET, FRAMFÖR VILKET TRUPPER DEFILERAR.

Efter fotografen.

Kliché: Bengt Sjöberg.

TILL ROSTOCKS UNIVERSITETS 500-ÅRSJUBILEUM DEN 12 NOVEMBER, *Universitetets största och världens näst största bok, en holländsk atlas. Den största boken finnes i British museum i London och är endast 1 cm större.*

Efter fotografen.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sblm.-Gbg.

UNIVERSITETET I ROSTOCK HÖGTIDLIGHÅLLER 500-ÅRSJUBILEUM DEN 12 NOVEMBER.

Foto Modin, Sthlm. DEN FÖRSTA BROFLYGNINGEN I SKANDINAVIEN UNDER SKURUBRONS VALV. Kliche: Bengt Silfversparre.
Den engelske militärflugaren kapten Saunders, f. t. stationerad på flygfältet vid Hägerstaluna, flyger med en landmaskin och i rågnigt väder — vilket även foten intygar — genom Skurubrons mitvalv. — Text å sid. 87.

Svenska gymnastikförbundets arbetsutskott har till förste ledare för den svenska gymnastiktruppen vid Olympiska spelen i Antwerpen 1920 utsett löjtnant Bertil G:son Ugglå och till andre ledare kapten I. Aminoff. Den svenska gymnastiktruppen kommer att under spelen icke blott ge uppvisning utan även att deltaga i den internationella gymnastiktävlingen. På denna punkt har gymnastikförbundets arbetsutskott givit efter för Sveriges olympiska kommitté, inom vilken man icke varit villig lämna bidrag till en gymnastiktrupp, om den icke också deltog i tävlingarna.

Löjtnant Ugglå har som bekant under många år varit en av våra främsta idrotts-

Foto. Flulin, Stockholm.

LÖJTNANT BERTIL G:SON UGGLÅ, utsedd till förste ledare av den svenska gymnastiktruppen vid Olympiska spelen i Antwerpen 1920.

Foto. Lindholm, Gbg.

Kliche: Bengt Silfversparre.

HERR FRANKLIN ECK, PARTILLE, GÖTEBORG, som segrade i Svenska Motortyckklubbens Göteborgsavdelnings hösttävlingen, den första om det av Stockholmsavdelningen uppsatta vandringspriset "Stockholmarnes Göteborgspokal". — Text å sid. 87.

män ävensom en av våra mest framstående gymnastikledare och gymnaster. Hans val nu torde komma att hälsas med allmän tillfredsställelse i gymnastkretsar.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga pd.ö.f.d.
För Berättelser och Historietter gäller ovlhorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.